

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Plettz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólítások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1901.

XXX. évfolyam 191. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 „
Negyedévre ———— 6 „
Egy hóra ———— 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknál.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Péntek, augusztus 23

A magas politika.

Budapest, 1901. augusztus 22.

© Mintha nem foglalnák el eléggé a belügyek a nagy és kis államokat, a nyáron ismételt a külső vonatkozásokat hozták szőnyegre és sok részről nagy igyekezettel állították fel az ellentéteket, melyek megoldását békés uton alig lehetett várni. Főképpen a Balkán félszigeti viszonyok mutattak egészen megváltozott arcot s már-már úgy tetszett, mintha ama kis államok, melyek barátságban éltek velünk, egyetlen éj alatt mind halálos ellenségeinkké lettek volna és csak a pillanatot várják, melyben egy hatalmas ellenségünk támad, hogy azzal egyesülten ránk rontsanak s így fizessék vissza azt a sok jót, melyet ismételtén tettünk velük.

A hatalmas ellenség, melyre számítottak, természetesen Oroszország. A balkáni államokra nézve megállapodásra jutottunk ugyan Oroszországgal, mely megállapodás szerint a status quo-nak fenn kellene maradni; de ez a konjunkturálpolitikusokat annál kevésbé akadályozta, minthogy valóban sok jel látszott a mellett szólni, hogy az orosz mérvadó körök nem igen érzik magukat az említett megállapodás által megszorítva tervekben és akcióikban Kiegészítette a képet egy érdekesütközés konstatálása monarchiánk és Olaszország között, mely utóbbinak Albániára vonatkozó aspirációkat tulajdonítottak. Ez a fatális helyzet, mely Oroszországgal, Olaszországgal s majd minden balkáni állammal ellentétben állónak mutatott bennünket, nálunk nem okozott — s ez elég különös — komoly nyugtalanságot. Ugy tetszett, mintha egészen elfeledtük volna a borzongást.

Ellenben a német vámtarifa tervezete

már mélyebb hatást keltett; de itt is meg kell jegyeznünk, hogy a vezető körök egy pillanatra sem tértek el a helyzet nyugodtabb és bízgatabb felfogásától és rendíthetlentül ragaszkodnak a reményhez, hogy gazdasági téren sem kerül szakításra a dolog.

Most már kezdenek a feliegek elvonulni s úgy látszik, hogy a közvéleménynek jó szimatja volt, midőn egyes esetek által nem engedte magát közönyéből ki-zökkenteni. Tulságos sok lenne, ha valaki azt várná, hogy a monarchia és Oroszország megegyezése folytán soha többé nem lesz mozgolódás a Balkánon; azt sem lehet feltenni, hogy teljesen le lehessen kötni mindazokat a mellékáramlatokat, melyek Oroszországban a hivatalos politika mellett érvényesülésért viaskodnak. Ezért szerencsésnek kell tartani, hogy külpolitikánk szálai oly férfi kezében futnak össze kinek nemcsak világos és széles tekintete van a készülő események iránt, hanem nyugodt véré is meg tudja őrizni, ha a felmerülő veszedelmek csak azoknak látszatával bírnak s nem valóban veszedelmek.

Az az imponáló nyugalom, melylyel Goluchowski gróf külügyminiszter az eseményeket szemügyre veszi, magától átszáll mindazokra a többi tényezőkre, melyek a közvéleményt befolyásolni képesek s ez a nyugalom és tárgyilagosság kifelé is imponál s minden hangos kardcsörtetésnél és felesleges megfélemlítésnél többet használ.

Dr. Demkó Pál városunk országgyűlési képviselője 1901. évi augusztus hó 25-én délután 4 órakora a kaszinó helyiségeiben tartja beszámolóját, melyre a szabadelpárt t. tagjait tisztelettel meghívja

Hadffy Dóme

a nagybecskereki szabadelpárt elnöke.

HIREK.

Tájékoztató.

A gősfürdő (telefon 118. szám) minden reggel 8 órától kezdve délig az utolsó részére nyitva van; hőlyekek részére kedden és pénteken délután 6 óráig; ugyanazon napokon este 7/8-tól 8-ig utolsó részére is. A kádifürdő egész nap este 7/8 óráig nyitva marad. Zuhanyfürdő egész nap.

Augusztus 25. Demkó Pál orsz. képvis. beszámolója.

29. Közigazg. bizottsági ülés.

— Személyi hir. Feilitzsch Arthur b. orsz. képviselő, aki mint dr. Pap Géza orsz. képviselő vendége pár napja Eleméren időzött, ma délelőtt Nagybecskereken tartózkodva, több látogatást tett.

— Városi közgyűlés. Tegnap délután a képviselőtestületi tagok lanyba érdeklődése mellett (mindössze 17 városi képviselő volt jelen) rendkívüli közgyűlés volt a városházán dr. Grandjean József polgármester elnöklésével, amelyen a bor- és hús-fogyasztási adók megváltása tekintetében elhatározták, hogy a nevezett fogyasztási adónemeket a város az 1902. évre feltétlen, az 1903. és 1904. évekre feltételes joghatállyal megváltja s a pénzügyigazgatósággal folytatandó egyezkedési tárgyalásokra dr. Grandjean József polgármester elnöklése alatt dr. Annau Ernő, Oldal Antal, Haidegger Ödön, Menczer Lipót és Krumenacker Ferenc képviselőtestületi tagokat és Hausladen Máltyás főszámvevőt, mint városi meghatalmazottakat küldi ki azzal, hogy a megtartandó egyezkedési tárgyalásra a város érdekeinek szem előtt tartása mellett a megváltást legjobb tudomásuk és belátásuk szerint kísértsék meg és sikeres tárgyalás esetén a polgármester felhatalmazást nyert, hogy a szerződést a pénzügyigazgatósággal kösse meg.

— Száz esztendő magyar község. Nagy ünnepekre készülnek Temešvármegye egyedüli tiszta magyarjuku községében, Végvárott, hol megülnek a község fennállásának századik évfordulóját. A jubiláris ünnepély augusztus hó 25-én fog lefolyni a vármegye előkelőségeinek részvételével. A végvári kerület választói felhasználják az alkalmat, hogy megünnepeljék

A „TORONTÁL“ tárcája.

Az ideai Ostende.

— A „Torontál“ eredeti tárcája. —

Az idegenforgalom és a szobaárak elérték a maximumot s ezt úgy hívják furdönyelven, hogy az évad tetőpontjára hágott. Való igaz, hogy tarka öltözött angolok és vastagtalpu németek egész nap keresnek szobát s mi, kik már egy héttel ezelőtt bevonultunk szűk, de annál alacsonyabb padlásszobánk biztos révébe, mosolygva nézzük azt a hiu törekvőt, mintha bizony nem volna mindegy, hogy ezek a derék emberek most, vagy egy hónappal később hagyják itt a pénzüket. Igaz ugyan, hogy az itten furdősző község kezd ésshez térni. Naponta nő azok száma, akik beérik a tenger éltető, erőtadó levegőjével, a szép társasággal s a furdő egyéb örömeivel, melyekkel később szándékozom foglalkozni, s otthagyják a vörös és fekete szín bünbarlangját, nem utolsó sorban azért, mivel külön 20 francot kérnek a látogatásért. Es a cainos összeg Ostende városáé, mely ilyenformán megkíméli polgártársait a pótdadónak Belgiumban sem ismeretlen rémétől. S itt önkénytelenül is szűlföldem felé száll szívem gondolata s amott a végtelen távolban megjelenik egy kedves kis

városka, teli jó emberekkel és szép asszonyokkal s ahol ezek a derék emberek laknak, ott senki sem fizet pótdadót. Micsoda mosoly űne Lucács Miklós barátom s a többi vagyonos osztály ajkára, ha ezeket a husz koronákat Ostende helyett — Becskerek kapná.

Akkor aztán mi is rendeznénk olyan virágcsatát, amilyen tegnap lefolyt a tenger partján. Sőt talán különbet. Mert mi tagadás benne, hogy ehhez az északi népek nem értenek. A furdővendégek meg ugye. Próbálják Nizzát utánozni, de hát nem mindegy az, ha a pincsi kutya vagy a szamar ugrik az ember ölébe, amint azt Lafontaine régen megírta. A város kiállít egy két diszes kocsi, fel is öltöztet néhány flamand kányt, hogy az idegeneknek bemutatassa a népviseletet, egy-két szülő is akad, aki kibérel egy kis felvirágozott kocsit, hadd teljék benne öröme a kicsinyeknek, — de hol vannak azok a szazakat, sőt ezeket érő virágkocsik, amikben Nizzában gyönyörködünk Carneval idején, és főképpen hol marad az az eszeveszett tomboló élet, amely ilyenkor pezsgésbe hozza még a legflegmatikusabb angol gombgyáros véréit is. Nem is szólvá arról, hogy ott délen százával fogózkodnak össze a párok s kint az utcán járja a nép órák hosszágig a táncot, mert hát fényes terem nem jut a szegény embernek, de jó kedve az neki is lehet, sőt

van is. Ott igen, de itt Belgiumban aligha. Ha elnézem szokot a napbarnította komoly arcokat, a korán hervadt nőket s a mosolyt nem ismerő férfiakat, el se tudom képzelni, hogy ezek a nehézkes emberek táncra perdüljenek. De valahányszor estenkint ott látom őket százával a diszes szállodák fénytengerben uszó éttermei előtt, mindig feltámad bennem az a gondolat, hogy ez az elégedetlen tömeg valamikor meg fogja rohanni a tejjben-vajban furdő elpuhult kéjencsereket, akik blazirtan eszik a négyféle peccsenyét, a homard-t, meg az ananaszt, mikor neki csak a — crevette jut. Különbön kár itt sokat jóvendőlni, mert ha keresztülvizzik a szocialisták azt a törvényt, hogy ne legyen több játékbank Belgiumban, akkor ugyanis bcsukhatják ezeket a milliókat érő szállodákat és villákat. Ne ámítsuk magunkat. Ide nemcsak fürdeni járnak az emberek, hanem játszani és fürdeni. Ha pedig nem lesz játék, akkor majd megfürdenek a Dunában, Elbában, Balatonban és — Bégában. S ha tengerre szölitják a magyart, jó lesz neki — Cirkvenica is, a roulette helyett pedig egy alsós az abbásiai Quarnero-kávéházban.

Addig is, míg a törvényhozás kizavarja az idegeneket, az istenadta nép iparkodik rajta. Senki sem érti például, mért kelljen, miután egy francot fizettünk a furdőjegyért, térdig a tengerben gázolni, hogy az ember furdő-kocsihos

egyszersmíg a kerület országgyűlési képviselője, dr. Vargics Imre 25 éves képviselői jubileumát. A jubileumra a község Szmda Lajos által megíratta Végvár százéves történetét.

Öngyilkosság az ideál ablaka előtt. Szent István napján a szabadságon otthon levő katonának Szőregen, a Száva-féle vendéglőben táncmulatságot rendeztek. A rendezők közt volt Kocsis Mihály is, aki a falu egyik legszebb leányának tette a szepet. Kocsis csaknem az egész estén át szíve választottjának udvarolt, miközben az a baleset érte, hogy a beszédett sok bortól elázott s le kellett feküdnie. Természetesen a magára hagyott szép leány unatkozott s még természetesebb, hogy szívesen fogadta annak a másik bakának figyelmességeit, aki szórakoztatására vállalkozott. A mulatozók nem is találtak ebben semmi különöset, csak Kocsisnak egy barátja gondolt rosszat és kapta-fogta magát és azzal riasztotta fel az alvó Kocsist, hogy elhalászik az orra előtt a szíve választottját. Kocsis erre kimosta az álmot a szeméből, megjelent a táncteremben és a szeme közé nézett a leánynak:

— Ilonka! Igaz e, hogy elfordult tőlem?

A leány egész szeliden azt mondta, ne faggassa most, az ilyen állapotban legjobb, ha hazamegy és kipihen magát. Kocsis az érsékeny természetével ezt elutasítván vette. Elfordult a lánytól. De nem ment haza, hanem előbb ivott sokat. Csak éjfélkor került haza, de akkor is csak azért, hogy magához vegye töltött revolverét. Visszament ismét a Száva féle vendéglőbe. Már csak a cigányok voltak ott, akik a kereseten osztozkodtak. Kocsis rájuk kiáltott:

— Banda! Utánam! Az Ilonkák háza felé.

Kocsis Miska hosszonyaku üveget vett a kezébe és tántorogva haladt a cigányok előtt, akik szomoru nótákat huztak, amiktől még jobban elfacsarodott a legény szíve. Mikor egy nádfedeles, kis ablakos ház elé értek, Kocsis megállította a cigányokat, akik intésére egészen az ablakhoz huzódtak, hogy az alvó leány fülébe huzzák a megkeseredett legény szomoru nótáit. Kocsis öt forintot adott a primásnak, aztán egy fa mögé huzódott. A primás látta, hogy valami tárgynak a fényessége csillan meg a sötétségben. Nem sejtette, hogy a revolver acélja az, melyet Kocsis a kezében szorongat. A következő pillanatban eldördült a lövés és Kocsis elvágódott az utca porában.

Néhány órai kínlődás után kiszenvedett.

Lövés az éjszakába. Ozorai tudósítónk véres tragédiáról értesít, melynek egy emberélet esett áldozatul. Neda Abraham ozorai lakost saját udvarán éjjel fél 3 órakor ismeretlen tettesek megölték, úgy hogy a szerencsétlen ember pár órai kínlődás után sebeibe belehalt. Hogy kik voltak a gas merénylők, kik egy védtelen embertől orozva rabolták el az életét, még ez ideig — dacára a széleskörű nyomozások — nem tudták kideríteni. Mindenesetre bosszu müködött közre s amiért valakinek nem tetszett a szerencsétlen áldozat, azért kellett neki ily galád módon elpusztulnia.

Kazaltűz. Ugy látszik, hogy a kazaltűzeknek állandó rovatot kell nyitnunk, mert napról-napra érkeznek tudósítások, melyek a kisebb nagyobb szabásu tűzekről értesítenek.

Mint zichyfalvi tudósítónk jelenti, Vösching György ottani birtokosnak 4000 korona értékű buzakazla a gépből kipattanó szikrától meggyuladt és leégett. A tüzet, dacára a nagy erőfeszítésnek, nem tudták lokalizálni, úgyhogy a gyorsan harapzó tűz a cséplőgépet is, mely 4400 korona értékű, elpusztította. A kár azonban megtérül, mert biztosítva volt.

Aranypénz forgalomba hozatala. Az osztrák-magyar bank főtanácsa tegnapi Bécsben tartott ülésén, melyen Bilinski kormányzó szabadsága megszokásával elnökölt, első sorban tudomásul vette a vezértitkárnak a bank és a pénzügyi helyzetéről szóló részletes jelentését. Azután elhatározta a most forgalomban levő 1880. évi 10 forintos osztrák értékű bankjegyek bevonását. E bankjegyeknek a forgalomból való kivétele párhuzamosan fog történni az államjegyek egyidejű bevonásával. A főtanács tudomásul vette továbbá, hogy a két pénzügyminiszter és a bank között megállapodások jöttek létre, a melyek szerint a pénzügyi kormányok azon a mértéken felül, a melyben a bank eddig a pénzügyi kormányzat aranyozását ellátta, most már az egész állami aranyozást a bankra ruhazzák. Tekintettel a váltóárfolyamok állandóan kedvező állására, a mely a bank aranykészletét ismét jelentékeny összegekkel gyarapította és előreláthatólag még gyarapítani fogja, a főtanács egyhangu határozattal felhatalmazta a bankvezetőséget, hogy üzleti belátása szerint arany huszkoronásokat hozzon forgalomba pénztárainál.

Sztrájk. A temesvári „Turul” cipőgyárban tegnap reggel kétszázhatvan gyári munkás beszüntette a munkát, mert az igazgatóság nem volt hajlandó teljesíteni a munkások bérfelemelési követeléseit és minden békéltetési kísérlet sikertelen maradt. Ugy látszik, hogy kifejezett „pech” üldözi ezt a vállalatot, mert sok bajjal járt a megalapítása, országos botrányt idézett elő a „Turul” áruk forgalomba hozatala; most meg a munkásai hagyják cserben.

Könnyítések a csendőrségnél. Jelen intézményünknek, a csendőrség legénységének farszto szolgálatát megnehezítette többfölszeges és szükségletlen avult kötelezettség. Így előírás volt, hogy a nehéz csendőrköpenyeket koszoruba fűzve a vállukon cipeljék. A koszoru akadályozta őket mozgásukban, farszto is volt. Ezen kívül egy táskát kellett hordaniok, a melyben egész könyvtár és egyéb felszerelés volt. Most kellemes rendelet érkezett, a mely mindezen fölszeges megterhelést megszünteti. A rendelet örömet kelt a komoly csendőrökben és hasznára válik a szolgálatnak.

Mulatság. A „Németcsernyai mükedvelők társasága” f. hó 20-án Szent István napja alkalmából tartott mükedvelői előadással egybekötött táncmulatsága — mint tudósítónk írja — szép sikerrel folyt le. Az anyagiaktól eltekintve, az újabb szép erkölcsi siker csak igazolja a társaság életrevalóságát. A nagy gonddal összeállított műsor egy igazán kellemes és vidám

estét szerzett az érdeklődő közönségnek. A szereplők ügyes összejátéka, otthonias elevensége és ötletes humora igazán rászolgált a közönség tapsaira. Látszott rajtuk, hogy nem először forgolódnak a nagyjelentőségű deszkákön. Különösen nagy sikert értek el a hölgyek közül: Bíró Irma, Kern Irén, Paul Eva és Paul Rózi. A férfiak közül: Kalmusz Pál, Hemmert Mihály, Medve József, Dachraduzits Kálmán és Hemmert Lajos. E kedélyes est méltó befejezése — természetesen — csak kivilágos kiviradig tartó tánc lehetett. Jelen voltak. Asszonyok: Kalmusz Pálné, Fábán Józsefné, Vuchetich Arpadné (Perlass), Szöllöy Józsefné, Zachradnyik Ferencné, Schleimer Miklósné, Medve Józsefné, öz. Hirschger Károlyné, Hemmert Mátyásné, Paul Jánosné, Mézáros Józsefné, Kern Péterné, Hirschger Lajosné, Mallek Vendelné (Zsombolya). Leányok: Kern Irén, Bíró Irma, Pécs Ella (Tor. Sziget), Paul nővérek, Mézáros Etuska, Harcy Zsuzsika (N. Tószeg), Bliert Fánika, Fendler Anna (Zsombolya), Mallek Gusztó (Zsombolya), Hettyey Magda (Pécs), Schmidt Magda, Brichta Mari.

Dadogók gyógytanfolyama. A temesvári siket-némák intézetében f. évi szeptember hó 5 én dadogók és más beszédhibákban szenvedők részére szaktanár vezetése alatt gyógytanfolyam nyitattik. Az érdekeltek Schaffer Károly, intézeti igazgató urnál jelentkezhetnek.

Vérengző férj. Hertelendfalvi tudósítónk jelenti: Bajza János odaváló lakos feleségével régidő óta nem a legkellemesebb családi életet élte. A férj nem irtózott az itókától és néhanéha alaposan leszívta magát. Az asszony a mai modern kor gyermekéhez méltóan nem siránkozott, nem jajgatott, hanem tüzesen, pergő nyelvel utasította rendre garázdálkodó férjét. De ez volt a veszte. A napokban is összetűztek és a férj, aki már megunta Hymen rózsáncait, feleségétől szabadulni akart és az összetűzés éppen kedvező volt erre. Minden tétovázás nélkül felkapott egy furkós botot s azzal úgy fejbe sújtotta hölgyét, hogy az az orvosi látélet szerint hat hétig kénytelen nyomon az ágyat. Így részben elérte célját a férj, mert negyvenkét napig megszabadult feleségétől, sőt a bírák jóvoltából, akik tettéért ítékezni fognak rajta, talán még tovább is el lesznek különítve egymástól.

Öngyilkos borbély-segéd. Gyertyamosi tudósítónk jelenti: Freudler József odaváló születésű 17 éves borbély segéd a temetőben revolverrel fölbölte magát. Tettének oka a megdöglöttségéből kifolyó bűncselekmény. Munkaadójától, Seidl Józseftől bécsi lakostól ugyanis ellopott 200 koronát és emiatt rohant a halálba. A lövés nyomban nem volt halálos és most súlyos sebeiben fekszik élet-halál között.

Nyilatkozat. „A „Kristály” viz abszolút tisztaságánál fogva főleg olyan helyen, a hol a talaj viz szennyezett, megbecsülhetetlen segítészköz vagy a betegség leküzdésére, mint különösen annak elkerülésére; kellemes íze miatt pedig mindenki szívesen issza. Ezért egy családomban, mint prakszisomban állandón használom. Dr. Albeker Károly, körorvos, Pitvaros, Csanád-megye.” (1)

jussan, amelyet aztán hosszas hivatás után a derék flamand, illetve az ő lova még beljebb hus a tengerbe. Mikor aztán megfűrödünk, ismét lesni egy kocsiat, aki újfent befogja „mókány” lovát s döcögve kivisz a partra. Ott aztán borralalót kér, dehogya is kér, követel: a kocsi, majd az asszony aki a kabint mossa, az a barna férfi, aki elviszi a jegyünket, az a kis fiu, aki arra figyelmeztetett, hogy a 85. kabin üres (mi persze nem is ebben voltunk) s a ruhaosztogató asszony, aki azzal bosszulja meg magát a szükmarku embereken, hogy a kis embereknak Herkulesnek való ruhát ad, a nagyoknak pedig olyat, amibe bele nem férnek. Ha mindehhez hozzátesszük még, hogy a kabinok száma nem áll arányban a szezonban fürdőző közönség számával, úgyhogy valóságos verekedés, de legalább is veszekedés folyik minden egyes kocsi körül, úgy eléggé véltém illusztrálni, hogy a hús habokban való isteni fürdőt minden tekintetben igen drágán fizetjük meg. Hogy egy világfürdőben miért ne lehetne ezeken a bajokon segíteni, az talány minden gondolkozó ember előtt.

De ha már kalmárok, hát maradjanak az ő mesterességük mellett. Csak hogy legujabban átkalandoznak a művészet, különösen a zene himes mesejére. Vasárnapokon nem kevesebb helyütt mint a város öt terén mutatják be tudásukat. Nos hát ennél kegyetlenebb dolgot még

nem „élveztem”. A Gambrinusvrienden és Vriendensbund nevű két dalárda oly kvartettekkel rémitette meg a déli órákban a fürdőközönséget, hogy minden ember fia haza rohant ebédelni, nem is szólva a „Philharmonie de Marcini” ékes nevű zenekar produkcióról, amelyek a mi német közönségünkben ismeretes „blechband” kat teljesen rehabilitáltak az én szememben, illetve füleimben. Akkor még inkább a kapzsiságukat bocsátja meg az ember.

Amilyen gyarló itt a dilettantizmus, oly magas nívón áll az, amit az igaz művészet mértékével szabad mérni. A Kursaal estei hangversenyei igaz élvezetet nyújtanak zeneszerek és zenekarának s az a tarka kép, mely a világ e legtágasabb Kursaal jában fejlődik, örökre felejthetetlen lesz mindenk előtt. Ezt a szép képet nagyban tarkítják a sikkes magyar asszonyok, de a legnagyobb része mégis csak német. Csak hogy nem az a német, amit mi az élelapokból ismerünk, a pápaszemes, rosszul öltözött, fukar és visszavonult, hanem a munka után talolni vágyó, európai német. Ez a fajtája már is kiszorította az angolt s innen-onnan Osztdendőben a domináló nyelv a német lesz.

Altalában véve azonban kevesebb itt az ember ez idén, mint tavaly, amikor a páriszi világgiallításról özlönlöttek ide az emberek. A legérdekesebb jelenség természetesen az első

belga ember: II Lipót. Hatalmas terméttű, szép öreg ur a belga király, kár hogy a jobb lábára kissé biceg. Az élelapok, mint ismeretes, ezt a hibát a szerelemmel hozzák kapcsolatba. Anyai bizonyos, hogy ő Felsége a legbarátságosabb királyok egyike.

Reggelenkint végig sétál a digue-n egy elegáns titkár kíséretében, s aki nem tudja, hogy kivel találkozik, aligha sejténé abban az egyszerű polgári külsejű emberben (szürke sacco és fehér ültetvényes szalmakalap) az ország urát, ki barátságosan megemeli a kalapját valahányszor valaki köszönti.

Nekünk magyaroknak itt van Hegedüs kereskedelmi miniszterünk hűséges kísérelőjével, a rokonszenves Vértessy miniszteri tanácsossal s természetesen egynéhány képviselő, ki a bankban óhajta gyarapítani az alkotmányos költiséget. Dr. Végh Lajossal és a két Vinczehidyuval pedig bátran megalakíthatók az „Ostendei torontáli kör”. S itt magunkról szólván, meg kell említenem, hogy Ostende éjjeli élete évről-évre szolidabb lesz. Még a szép Cleo de Merode sem maradt itt két napnál tovább, állítólag azért, mert csupa házias ember fürdik Ostendében. Bizony ide bátran engedheti az urát minden asszony.

Ostende, augusztus közepén.

Dr. Brájjer Lajos.

hangver
ják a v
érzéken
haj gyö
az eszk
kérdése
sai, mer
nálunk
nálunk
Vidéki
turális
Jóleső k
van kult
tárlata.
Örv
hogy mo
városokb
E mozga
van szó,
szóló g
hogy mi
aranyain
lassunk
mindenk
ilyen ny
Ez
egy dia
kell a k
lenni, d
középtit
Az
művésze
zésére n
Legyen
olvasó te
For
a népraj
a leggaz
rajza m
igazán g
minder
Termész
lis házi
uttal a n
Könnyen
gyűjtemé
található
nak ma
anyagok
számára.
Mi
a vidék
lizálni.
nak van
gyűjtem
hetnének
összeáll
egyuttal
természe
tanulná
szálacska
végtelen
a műve
inkább
környez
dolgain
véletlen
rendszer
Ez
vidék la
magyar
május 2
képvise
és Nagy
tagja,
terje
tozik te
évvad,
bizottat
fentebb

Vidéki kultúra.

— augusztus 23.

A kik képkiállításokkal, felolvasásokkal, hangversenyekkel és hasonló eszközökkel akarják a vidéken a kulturát és kultúra iránt való érdeket gyarapítani, azok nem mélyednek el a baj gyökeréig. Ideig-óráig tartó érdeklődést ezek az eszközök is tudnak kelteni egyes művelődési kérdések iránt, de nem lehetnek állandó hatásai, mert azt csak állandó eszközökkel lehet nálunk elérni. Sajnos, ilyen állandó eszközökkel nálunk csakis a székesfehérváros rendelkezik. Vidéki város, amely számottevő nyilvános kulturális intézettel büszkélkedhetne — alig van. Jóleső kivétel e tekintetben Szeged, melynek van kulturpalotája s e palotában elég gazdag tárlata.

Örvendős tényként kell konstataálnunk, hogy most erős mozgalom indult meg, hogy más városokban is létesüljenek hasonló intézetek. E mozgalom nem kell félre érteni. Nem arról van szó, hogy vidéki városok számára világra szóló gyűjteményeket létesítsünk, csak arról, hogy minden nagyobb vidéki várost a maga arányainak megfelelő nyilvános gyűjteménnyel lássunk el. Főleg pedig oda kell törekedni, hogy mindenik a maga speciális anyagát hordja össze ilyen nyilvános gyűjteménybe.

Ezeket a gyűjteményeket természetesen egy díszesebb helyiségbe kell összehordani. Nem kell a kulturpalotának tulságos nagy méretűnek lenni, de ajánlatos, hogy a külseje is feltűnő középszerű voltát.

Az ilyen kulturpalotában a tudomány és művészet különféle ágait egyesíteni lehet. Berendezésére mintául szolgálhat a szegedi kulturpalota. Legyen benne nyilvános könyvtár is, megfelelő olvasó teremmel.

Fontos alkatrésze lehet a kulturpalotának a néprajzi gyűjtemény. Sőt ez lehetne mindenütt a leggazdagabb és legjellegzetesebb tárlat. Néprajza minden vidéknek van, egyes vidékeken igazán gazdag és változatos. A néprajzi anyagot minden vidék olcsón és gazdagon összehordhatja. Természetes, hogy a néprajz keretében a speciális házi is helyet foglalhat, a kulturpalota egyúttal a nép iparának az érdekeit is szolgálhatja. Könnyen nyilvános mód a néprajzi történet számára gyűjteményt szerezni; minden vidék népénél található régi népviselet, régibb népszokásoknak maradványai és ezek összesítve, gazdag anyagot szolgáltatnak az etnografia művelői számára.

Mivelődtörténeti adatokat is kell gyűjteni a vidéki kulturpalotában. Ebben is lehet speciálisítani. Majd minden régibb eredetű városunknak van speciális kulturtörténete. Természetrajzi gyűjteményt is könnyen és olcsó szerrel teremthetnének a vidéki városok. Ha rendszeresen összeállítanak a környék természeti világát, egyúttal közelebb hoznak a nép lelkéhez a természetrajzot. Az ilyen gyűjteményekből megtanulná a vidék lakossága, hogy minden fűszálacska, minden bogárka része a természet végtelen rendszerének: a világegyetemnek. Hisz a műveltség épen abban nyilatkozik meg leginkább, hogy az ember minden dolgot, amely környezeti, amiben él, ért és felfog, hogy a világ dolgain tud gondolkodni s a dolgokat nem a véletlen szüleményének tartja, hanem egy nagy rendszer alkatrészeinek.

Est az igazi műveltséget olthatná be a vidék lakosságába az ilyen kulturintézet.

Irodalom és művészet.

* A nagybecskereki szini évadról. A délmagyarországi szini kerület tudvalevőleg f. évi május 26-án az érdekelte városok kiküldöttei és képviselői jelenlétében megalakulását kimondotta és Nagybecskerek városa, mint a szövetséget tagja, 1902. február 16. tól április 15-ig terjedő időre kap színtársulatot. Nem tartozik természetesen a szövetség keretébe az ideai évad, melyet Nagybecskerek város színiügyi bizottsága csupán az őszi idei évadra létesített. A fentebb jelzett idő alatt az intéző vármegyei

színiügyi bizottság, mint a szövetséget helyi orgánuma, 50 bérletes előadást tervez, melyek közül 24 társalgási és 26 énekes darab leend. Az előadások a páros és páratlan számú bérletek között egyenlően fognak megoszolni. Erre az 50 előadásra a színiügyi bizottság bérletet hirdet, melyek árai a következők:

Teljes bérlet mind az 50 előadásra:	
Egy földszintes páholy	225 kor.
Egy első emeleti páholy	175 "
A nagy páholy	300 "
A II-od emeleti 1. 2. és 3. sz. páholy	50 "
A II-od emeleti 4. számú páholy . . .	75 "
A II-od emeleti 5., 6. és 7. sz. páholy	100 "
Zártszékek az I-ső sorban 1—12 sz.	60 "
" a 2., 3. és 4. sorban 13—48 sz.	50 "
" a 5., 6. és 7. sorban 49—84 sz.	40 "
" a 8., 9. és 10. sorban 85—120 sz.	30 "
" a többi sorban	20 "

A teljes bérlet páros vagy páratlan előadásaira fenti áraknak a fele fizetendő.

Földszintes és első emeleti páholyokat, valamint a négy első sorban zártszékeket lehet a 26 énekes előadásra is bérelni, ez esetben a bérleti árak:

Egy földszintes páholy	156 kor.
Egy első emeleti páholy	130 "
A nagy páholy	208 "
Zártszékek az első sorban	52 "
" a 2., 3. és 4. sorban	41 kor 60 fill.

A bérleti összegek az eddigi szokás szerint 10 egyenlő havi részletben lesznek fizetendők, mely célból a szolga a bérleti ívvel minden hó 1-én a bérletkötőnél jelentkezni fog.

Bérletek miatt szóval vagy írásban jelentkezni lehet dr. Strosz Béla főispáni titkár urnál a vármegyeházában, hol a szükséges fölvilágosítások is megadatnak.

Legközelebb a szövetségi választmányt összehívják s ekkor fognak dönteni a fölött, hogy melyik pályázó szinigazgató és társulata kapja a szövetségbe lépett 12 várost, amely az egész esztendőre biztosítaná egy jól szervezett társulatnak a tisztességes existenciát. A szövetségi igazgatóság eddig a következő engedélyvel bíró szinigazgatók adták be pályázati kérvényüket: Szabadhegyi Aladár, Bokodi Antal, Micsei F. György, Földessi Sándor, Balogh Arpad és Kövi Ede.

TAVIRATOK.

Szász ünnepek.

Budapest, aug. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Nagy-Szebenből jelentik: Az erdélyi szászok egyesületei e hó 25-én és 26-án tartják évi közgyűléseiket Nagy-Szebenben. Gyűlést tartanak ugyanis ezen a két napon a szászok összes nagyobb egyesületei nevezetesen: Gusztáv Adolf-alap erdélyi főegyesülete, az erdélyi néprajzi egyesület, a Magyarország erdélyi részeiben levő ág. hitv. ev. országos egyház általános nőegyesülete és a szász Kárpát-egyesület. Nagy ünnepek az idén nem lesznek.

Az orosz cár német földön.

Budapest, aug. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Berlinből jelentik: Miklós cár a német császárhoz intézett sajtókezü levélben elfogadta a meghívást és résztvesz a danzigi hajómanővereken.

A cár Franciaországban.

Budapest, aug. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból sürgönyzik: A minisztertanács ma este összejött, hogy az orosz cári pár franciaországi látogatása alkalmából teendő intézkedésekről határozzon.

Utazó kínai követség.

Budapest, aug. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Nápolyból táviratozzák, hogy Csun herceg kínai követ nagy kísérettel ma reggel ide érkezett. Utját holnap folytatja Németországba.

A venezuelai háború.

Budapest, aug. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Curaçao-ból jelentik, hogy 22.000 venezuelai katona hajókon elindult, hogy Columbiába nyomuljon és támogassa az ottani forradalmat.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1901. augusztus 23.

A készárúpi hivatalos árjegyzései:

Buza	kilós	50 kilogr. ára		50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig	kor-tól	kor-ig
Bánsági	6	7.6	7.65	8.0	8.10
Tiszavidéki	7	7.65	7.75	8.0	8.25
Pestvidéki	7	7.65	7.75	8.0	8.20
Bácskai	7	7.75	7.90	8.0	8.0
Roze	uj	elsőrendű	7.0—7.2	6.60	6.80
Árpa	uj	másodrendű	—	6.50	6.70
„	„	takarmány	6.0—6.2	6.00	6.30
„	„	égetni való	6.2—6.4	5.90	6.00
„	„	sörfőzésre való	6.4—6.6	6.00	6.40
Zab	uj	—	8.9—4.1	6.25	6.40
Tengeri	o	bánsági	—	6.00	6.00
„	„	másnemű	—	5.20	5.80

Határidő-üzlet.

Budapest, aug. 23. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Készáruban lanya forgalom mellett, változatlan árakon eladtak 15.000 mm. búzát. Határidő üzletben délelben a hivatalos árjegyzések a következők voltak:

Buza októberre	7.95—7.96
„ 1902. áprilisre	8.37—8.38
Rozs októberre	6.68—6.69
Zab „	6.34—6.35
Tengeri augusztusra	5.23—5.24
„ 1902. májusra	5.13—5.14
Repece augusztusra	13.60—13.65

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyzettek a Nagybecskereken, 1901. évi augusztus hó 23-án megtartott heti vásár alkalmával:

Buza	50 kilogramm	7.20 korona
kétszeres	„	6.80
rozs	„	6.50
árpa	„	5.00
zab	„	6.10
kukorica	„	5.40
repece	„	11.50
széna I.	„	2.80
„ II.	„	2.50
szalma I.	„	1.50
„ II.	„	1.00
burgonya (uj) 50	„	3.00
marhahús I. 1 kilogr.	„	0.96
„ II.	„	0.88
borjú hús	„	1.12
disznó hús	„	0.96
juh hús	„	0.72
zsir	„	1.04

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekéről.

Érvényes 1901. május hó 1-től.

Erkeznek:

A nagybecskereki pályaudvarra:

Zombolyáról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 28 p.
Pancsováról: délelőtt 7 óra 55 p.; délután 6 óra 55 p.
Temesvárról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 28 p.
Verscezről: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 28 p.
Alibunárról: este 7 óra 28 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonalon) reggel 8 óra 28 p.; este 6 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 55 p.; délután 4 óra 35 p.; éjjel 10 óra 33 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolyára: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 30 p.; délután 6 óra 30 p.
Temesvárra: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Verscezre: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Alibunárra: reggel 8 óra 25 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 40 p.
Karlova—Nagy-Kikindára: reggel 5 óra 58 p.

Dr. Brájer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős: Mayer Rezső.

Árlejtési hirdetmény.

A kumáni gör. kel. szerb hitközség ezennel közhírré teszi, hogy a templom épületének kijavításával járó munkálatok biztosítása céljából f. é. szeptember hó 1-én d. e. 9 órakor nyilvános árlejtést tart.

Kikiáltási ár:

1. Kőműves munka	1170.38	korona.
2. Ács	825.—	"
3. Bádogos	254.40	"

Összesen: 2249.78 korona.

Minden árlejtőz tartozik a kikiáltási ár 10% át bánatpénzül a kumáni gör. kel. szerb hitközség pénztárába letenni.

Megjegyeztetik, hogy a szükséges anyagot, ugymint: téglát, mészt, homokot stb. a hitközség ingyen szolgáltatja.

Kelt Kumánon, 1901. augusztus hó 21-én. 844-2.2

A hitközségi választmány.

A m. kir. államvasutak 30078/IV. 1901. sz. Bpest jobbpárti üzletvezetősége.

Pályázati hirdetmény.

Kis Kun-Halás állomásunkon létesített ártési kut vizének értékesítésére szolgáló gépészeti berendezés szállítására és felállítására, nemkülönben a létező vizállomás gépészeti berendezésének részbeni átalakítására ezennel nyilvános pályázatot hirdetünk.

Az ajánlatok alapjául szolgáló tervek, szerződési feltételek és költségcsaták minták vontatási osztályunkban (külső kerepesi-ut 13. II. em.) szerezhethők meg, hol a netán szükséges felvilágosítások is megadhatók.

Az ajánlatok ivenként 1 koronás, a mellékletek ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételt borítékban a következő felirattal: „Ajánlat a 30078. számhoz a kis kun-halasi vizállomás gépészeti berendezése tárgyában“ folyó évi szeptember hó 14-én déli 12 óráig titkárságunknál adandók be.

Az ajánlat benyújtását megelőző nap déli 12 óráig 700, azaz hétszáz korona készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban bánatpénz gyanánt gyűjtőpénztárunknál (külső kerepesi-ut 13. sz. földszint) leteendő.

Készpénzben letett bánatpénzek után kamatok nem fizetendők, ellenben az érték papiroknak esedékessé váló szelvényei kiadatnak. Az értékpapírok a budapesti, illetve a bécsi tőzsdén jegyzett 14 napnál nem régiebb árfolyam szerint, de legfeljebb névértéken számítottatnak.

A letétjegy az ajánlatos nem mellékelendő. Posta útján beküldendő ajánlatok és bánatpénzek térti vevény mellett adandók fel.

Az alulírott üzletvezetőség fentartja magának a jogot a beérkezett ajánlatok között szabadon választani.

Budapest, 1901. augusztus hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

104.975/1901. sz.

M. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

Az alulírott igazgatóság a magy. kir. államvasutak Miskolc személy és rendező pályaudvarok helyiségei és külső területei villamos világítására szükséges berendezések létesítésére ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az ezen munkára vonatkozó részletes módokat tartalmazó ajánlati felhívás a magy. kir. államvasutak igazgatósága E. I. szakosztályánál (Budapest VI. Andrassy ut 75. III. emelet 27. ajtószám) kapható.

A feltételeknek megfelelően kiállított ajánlat ivenként 1 korona, mellékletei pedig ivenként 30 filléres m. kir. okmánybélyeggel ellátva, lepecsételve, legkésőbb f. évi szeptember hó 10-éig déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak igazgatósága gépészeti főosztályában átadandók vagy postán oda küldendők és a boríték ezen kívül címmel látandó el: „Ajánlat 104975/901. számhoz Miskolc pályaudvar villamos világítási berendezésére.“

Az ajánlat végösszegének 5% át tevő bánatpénz legkésőbb f. évi szeptember hó 9-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő.

Bánatpénz nélkül, elégtelen bánatpénzzel, részletmunkákra vagy elkésve benyújtott ajánlatok, valamint olyanok, melyek nem pontosan és a részletes módokat betartásával állíthatók ki, figyelembe nem vétetnek.

Budapest, 1901. augusztus 14

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

128350/901. számhoz

Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak igazgatósága nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a Temesvár állomáson előállítandó következő épületek és építmények, ugymint egy huszonkét állású köralakú mozdonyosin, mozdonyfordító korong alapzat, két tisztító gödör, daruakna és csatornázás létesítésére szükséges építési munkák végrehajtására.

A tervek és költségvetések, az egység-árjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Budapesten a m. kir. államvasutak igazgatósága magasépítési ügyosztályában (Teréz-körút 56. sz. III. em. 13. ajtó) és Szegeden az üzletvezetőség pályafentartási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1901. évi szeptember hó 7-én déli 12 óráig nyújtandók be alulírott igazgatóság építési és pályafentartási főosztályánál (VI. ker. Teréz körút 56. szám II. emelet 10. ajtó).

Az ajánlatok egy koronás, az ajánlat mellékletei ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve a következő felirattal nyújtandók be: „Ajánlat a temesvári mozdonyosin előállítására.“

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni. Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1901. szeptember hó 6-án déli 12 óráig 4500 kor., azaz négyezer ötszáz korona bánatpénz teendő le a m. kir. államvasutak főpénztáránál (Andrassy ut 75. sz. földszint) akár készpénzben, akár állami letétre alkalmas értékpapirokban. A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlatokhoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számítottatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti vevényvel adandók fel.

Budapest, 1901. évi augusztus hóban.

(3.1)

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

SZŐLŐ

legfinomabb minőségben

kilója 25 kr.

Dr. Brájer Lajosnál

Uri-utca.

825-x.5

Az uri-utca 267. sz. alatt

(volt Mocker-féle ház)

egy 3 szoba, konyha, éléskamra, faszin és pincéből álló

utcai

lakás

november 1-ére kiadó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

780-x.12

Nyomatott Pleits Fer. Pál kiadónál, Nagybecskerekén.

Vételre keresek egy jó házi, vadász-kutyát

vagy egyéb fajtát.

Dr. Dimitrievits J.

most a Maugsch és később saját házában, a Csernovits-utcában. (842-4.8)

23814/901. sz.

M. kir. államvasutak, Zágrábi üzletvezetőség.

Hirdetmény.

A m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a Fiume—Brajdica állomáson létesítendő laktanya, mozdonyosin, szénraktár és őrház munkálataira.

A terv, a költségvetés, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek Zágrábott, az üzletvezetőség pályafentartási osztályában és a fiumei osztálymérnökségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők. A nyomtatványok és tervek ugyanott 5 koronáért meg is szerezhethők. Az ajánlatokat legkésőbb 1901. évi augusztus 22. déli 12 óráig kell benyújtani alulírott üzletvezetőség I-ső osztályánál (Ferenc József-tér 19. sz. I-ső emelet). Az ajánlatokat 1 koronás, az ajánlat mellékleteit ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő felirattal kell benyújtani.

„Ajánlat Fiume—Brajdica állomáson létesítendő magasépítmények munkáinak elszállítására.“

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon vagyis 1901. évi augusztus 21-én déli 12 óráig 4000 négyezer korona bánatpénzt kell a magyar kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránál akár készpénzben, akár állami letétre alkalmas értékpapírokban letenni.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlatokhoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számítottatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti vevényvel adandók fel.

Zágráb, 1901. augusztus havában.

(3.3)

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Allást keres volt segédjegyző, vizsgázott jegyzői szaktanfolyamhallgató. Hivatalos nyelven kívül a német és szerb nyelvet birja. Nőtlen, volt katona.

Cím a kiadóhivatalban.

848-3.3

119780/901.

M. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak igazgatósága az 1902. évben szükséges 21 400 q. kőolaj szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az ivenként egy koronás okmánybélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb 1901. évi szeptember hó 20-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál benyújtandók vagy postán oda beküldendők. Ugyanezen időpontig átadandók ugyanott a kötelező minőségi minták is.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott anyag értékének 5%-a legkésőbb 1901. évi szeptember hó 19-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő.

Szállításra nézve mérvadó és kötelezők a 122291/96. számú általános szállítási és a kőolajra vonatkozó 39986/92. számú különleges feltételek.

A szállításra vonatkozó egyéb részletes módokat az ajánlati felhívásban foglaltatnak, mely az igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál, valamint az üzletvezetőségeknel és a hazai kereskedelmi és iparkamaráknál betekinthező.

Ezen ajánlati felhívás az ajánlatot tenni szándékozóknak a fentvezetett anyag- és leltárbeszerzési szakosztály által ingyen adatik ki, vagy kívánságra postán megküldetik.

Budapest, 1901. augusztus hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)